

ЈП Аеродром "Поникве"
Димитрија Туцовића 52
31000 Ужице
пИБ:107075180
м.број:20737212

Број: 01-18/5-2017
Датум: 04.03.2017.

На основу члана 36. став 1. Статута Јавног предузећа „Аеродром Поникве“ Ужице, Надзорни одбор ЈП „Аеродром Поникве“ је на својој XXXVI седници одржаној 04.03.2017. год, донео

ОДЛУКУ

Усваја се Дугорочни план пословне стратегије и развоја ЈП „Аеродром Поникве“ за период 2017-2027. године, бр. 03-18/3-2017 од 04.03.2017. год.

Дугорочни план из става 1. ове одлуке доставити Оснивачу на даљу надлежност и поступање.

ПРЕДСЕДНИК НО

Милија Љубичић

ДУГОРОЧНИ ПЛАН ПОСЛОВНЕ СТРАТЕГИЈЕ И РАЗВОЈА ЈП „АЕРОДРОМ ПОНИКВЕ“ ЗА ПЕРИОД 2017-2027

Пуно пословно име : **ЈАВНО ПРЕДУЗЕЋЕ „АЕРОДРОМ ПОНИКВЕ“ УЖИЦЕ**
Скраћено пословно име: **ЈП „АЕРОДРОМ ПОНИКВЕ“**
Седиште: **Димитрија Туцовића 52, Ужице**
Претежна делатност: **5223 - услужне делатности у ваздушном саобраћају**
Матични број: **20737212**
ПИБ: **107075180**
ЈББК: **81124**

САДРЖАЈ

1. УВОД	2
2. КРАТАК ОПИС СТУДИЈЕ	2
3. МЕТОДОЛОГИЈА ИЗРАДЕ	3
4. ПРОФИЛ ПРЕДУЗЕЋА И АНАЛИЗА ОКРУЖЕЊА	4
4.1. ЛОКАЦИЈА И ИНФРАСТРУКТУРА	4
4.2. СТАТУС ПРЕДУЗЕЋА, ПРАВНА ФОРМА И ВЛАСНИЧКА СТРУКТУРА	6
4.2.1. Органи предузећа и структура запослених	6
4.2.2. Право коришћења средстава у јавној својини и вредност укупног капитала	7
4.3. ИНФРАСТРУКТУРА И ДЕЛАТНОСТ ПРЕДУЗЕЋА	7
4.3.1. Делатности поверене ЈП „Аеродром Поникве“	7
4.3.2. Досадашња улагања у развој инфраструктуре и делатности	9
4.3.3. Опремљеност аеродрома	12
4.3.4. Остварени и планирани обим саобраћаја на Аеродрому Поникве	14
4.4. ТРЕНДОВИ У ОКРУЖЕЊУ	15
4.4.1. Позиција и циљно подручје	15
4.4.2. Саобраћајна инфраструктура	21
4.4.3. Индикатори привредног развоја Златиборског округа	23
4.5. ОЧУВАЊЕ ПРИРОДЕ И ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ	28
5. SWOT АНАЛИЗА	29
6. PEST АНАЛИЗА	30
7. ЗАКОНОДАВНИ И СТРАТЕШКИ ОКВИР	31
7.1. ЗАКОНОДАВНИ И СТРАТЕШКИ ОКВИР НА НАЦИОНАЛНОМ И ЛОКАЛНОМ НИВОУ	31
7.1.1. Преглед основних прописа од већег утицаја на пословање ЈП „Аеродром Поникве“	31
7.1.2. Националне стратегије у областима деловања ЈП „Аеродром Поникве“	32
7.1.3. Стратегија развоја Града Ужица и околних општина	32
7.1.4. Просторни и урбанистички планови	32
7.1.5. Друга релевантна стратешка документа	33
7.2. РЕЛЕВАНТНИ МЕЂУНАРОДНИ ПРОПИСИ	33
8. ВИЗИЈА И СТРАТЕШКИ ЦИЉЕВИ	33
9. КАДРОВСКА ПОЛИТИКА И ПЛАН ЗАПОСЛЕНОСТИ	34
9.1. ОПТИМАЛНА СТРУКТУРА И БРОЈ РАДНИКА	34
9.2. СТРУЧНО ОСПОСОБЉАВАЊЕ КЉУЧНИХ КАДРОВА НА НИВОУ СРЕДЊЕГ МЕНАЏМЕНТА И УСКО СПЕЦИЈАЛИЗОВАНИХ ПРОФИЛА	34
10. ПРИОРИТЕТИ И МЕРЕ ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ ДУГОРОЧНОГ ПЛАНА	35
10.1. СТРУКТУРА ПОТРЕБНИХ КАПИТАЛНИХ УЛАГАЊА	37
10.2. ИНВЕСТИЦИЈЕ У ОПРЕМУ	38
11. СПРОВОЂЕЊЕ И НАДЗОР	38

1. УВОД

Стратегија развоја представља интегрисани скуп стратешких циљева који су потребни како би се у будућности остварио жељени пословни резултат. Он је дефинисан кроз визију предузећа, где је разрађен кроз конкретне циљеве, приоритете и мере.

Стратегија као плански документ треба допринети оквиру ширења пословања и постизања чвршће позиције на тржишту. На основу Стратегије развоја, предузеће доноси годишње планове рада у којима су дефинисане одговорности, радови, потребни ресурси и евентуалне организацијске и оперативне промене потребне за реализацију плана.

ЈП „Аеродром Поникве“ је младо предузеће које послује у подручју ваздушног саобраћаја на територији Републике Србије. Континуиране и доследне активности које предузеће предузима на успостављању система квалитета и позиционирању на тржишту ваздушног саобраћаја произлазе из спремности да се одговори изазовима времена и праћењу трендова који долазе из непосредног и ширег окружења.

Систематско улагање у развој инфраструктуре и квалитет услуга допринеће позиционирању предузећа, како на карти саобраћајне инфраструктуре тако и на туристичкој карти Републике Србије, што ће позитивно утицати и на развој Региона.

2. КРАТАК ОПИС СТУДИЈЕ

Дугорочни план пословне стратегије и развоја ЈП „Аеродром Поникве“ за период 2017-2027. године (у даљем тексту: Стратегија развоја) представља плански документ, израђен у складу с методологијом израде стратешких развојних докумената.

Стратегија развоја ЈП „Аеродром Поникве“ садржи следећа поглавља:

1. УВОД
2. РЕЗИМЕ
3. МЕТОДОЛОГИЈА ИЗРАДЕ
4. ПРОФИЛ ПРЕДУЗЕЋА И АНАЛИЗА ОКРУЖЕЊА
5. SWOT АНАЛИЗА
6. PEST АНАЛИЗА
7. ЗАКОНОДАВНИ И СТРАТЕШКИ ОКВИР
8. ВИЗИЈА И СТРАТЕШКИ ЦИЉЕВИ
9. КАДРОВСКА ПОЛИТИКА И ПЛАН ЗАПОСЛЕНОСТИ
10. ПРИОРИТЕТИ И МЕРЕ ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ ДУГОРОЧНОГ ПЛАНА
11. СПРОВОЂЕЊЕ И НАДЗОР

У уводном делу Стратегије развоја ЈП „Аеродром Поникве“ описани су мотиви и намере израде документа.

Кроз приказ профила Предузећа и анализу окружења, анализирани су релевантни сегменти пословања Предузећа: локација и инфраструктура Аеродрома, статус Предузећа, правна форма и власничка структура, инфраструктура и делатност Предузећа, трендови у окружењу – циљно подручје, саобраћајна инфраструктура и индикатори привредног развоја Златиборског округа, као и очување природе и заштита животне средине. Наведена анализа послужила је као база за процену потенцијалног обухвата делатности Предузећа.

Након што је анализом пословања и окружења дат преглед снага и евентуалних слабости Предузећа, у наредним поглављима извршене су SWOT и PEST анализе. SWOT

анализа се односи на снаге и слабости Предузећа, као и прилике и претње које могу утицати на његово пословање. PEST анализа се односи на опште окружење Предузећа – политичко, економско, социјално и технолошко - које може вршити одређени утицај на пословање. И SWOT и PEST анализа представљају основу за дефинисање Визије Предузећа као и дефинисање Стратешких циљева.

С обзиром да се Стратегија развоја ЈП „Аеродром Поникве“ надовезује на постојећи законски и стратешки оквир, у поглављу о законодавном и стратешком оквиру пословања Предузећа наводе се сви релевантни законодавни прописи и стратегије, који су уско везани за пословање Предузећа.

У поглављу које се односи на Визију и Стратешке циљеве, дефинисана је Визија Предузећа и дат је преглед стратешких циљева за које се Предузеће опредељује.

Након што су дефинисани Визија и Стратешки циљеви који представљају оквир за будуће деловање Предузећа, у поглављу о Кадровској политици и плану запослености дата је пројекција плана запослености, у облику шематског приказа. Обзиром да ће се током имплементације ове Стратегије појавити реална потреба за повећањем броја запослених, шематски приказ послужио је као приказ будуће структуре запослених у Предузећу, у складу са потребама пословања.

У поглављу о Приоритетима и мерама за реализацију дугорочног плана, детаљно су објашњени и табеларно приказани сви приоритети са припадајућим мерама и описом активности, што представља оквир за припрему и израду конкретних пројеката неопходних за пословање Предузећа. У оквиру овог поглавља дат је приказ структуре потребних капиталних улагања, инвестиција у опрему и финансијског оквира за будуће деловање у сврху имплементације стратешког плана развоја.

На самом крају документа налази се поглавље о спровођењу и надзору Стратегије развоја.

3. МЕТОДОЛОГИЈА ИЗРАДЕ

Као основа за израду стратегије развоја ЈП „Аеродром Поникве“ коришћена је документација Предузећа. Такође, приликом израде предметног стратешког документа коришћени су и релевантни подаци Републичког завода за статистику, Туристичке организације Златибор, Туристичке организације Ужице, Привредне коморе Ужице и др.

За израду анализе профила Предузећа и окружења коришћена је документација предузећа као и статистичка и аналитичка основа.

SWOT анализа садржи оцену снага и слабости Предузећа, као и прилика и претњи за његово пословање. SWOT анализа важна је из разлога што образлаже који су потенцијали за развој делатности Предузећа, али и препреке и ограничења развоју.

PEST анализа је метода анализе пословног окружења (политичког, економског, социјалног и технолошког) и представља основу за стратешко планирање. PEST анализира околину и њене факторе који могу утицати на делатности Предузећа.

На основу анализе профила Предузећа и окружења, као и SWOT и PEST анализе, израђени су Стратешки циљеви, што подразумева и дефинисање Визије Предузећа и разраду Стратешких циљева кроз Приоритете и Мере. Стратешки циљеви представљају сажети опис намераваних исхода развоја, који су повезани с раздобљем трајања Стратегије развоја. Уз сваки циљ дефинисани су и приоритети који се на њих односе, као и опис мера помоћу којих ће се дефинисани циљеви остварити.

4. ПРОФИЛ ПРЕДУЗЕЋА И АНАЛИЗА ОКРУЖЕЊА

4.1. ЛОКАЦИЈА И ИНФРАСТРУКТУРА

Аеродром Поникве (ICAO: LYUZ, IATA: UZC) се налази 18 км северозападно од Ужица, у региону западне Србије. Смештен је у близини значајних туристичких центара: Тара (40 км), Мокра Гора (42 км), Златибор (44 км).

Слика бр. 1: Позиција Аеродрома Поникве

Аеродром је изграђен средином 80-тих година прошлог века за војне потребе и користио се за повремену употребу. Комплекс аеродрома Поникве се састоји од 556 ха од којих се скоро 200 ха користи за потребе одвијања ваздушног саобраћаја. Територија комплекса обухвата катастарске парцеле које припадају двома општинама (2/3 комплекса катастарски припада Граду Ужицу, а 1/3 Општини Бајина Башта). Аеродром је карактеристичан по великој надморској висини (918 м) и релативно великој дужини полетно-слетне стазе (ПСС) са асфалтном подлогом (3.087 м).

Током НАТО бомбардовања 1999. године аеродром је знатно оштећен. Након НАТО бомбардовања 1999. године аеродром је делимично обновљен. Санирана је полетно-слетна стаза у дужини од 2.212 м и извршено је разминурање појаса око ПСС (4.000x300 м).

У првој фази развоја аеродрома обележена је ПСС димензија 1.830x30 м, док је остала дужина ПСС означена као неупотребљива. Праг ПСС 28 је измештен за 230 м тако да расположива дужина за слетање (LDA) износи 1.600 м. Главни правац за слетање је стаза 28, а главни правац за полетање стаза 10. Димензије основне стазе износе 1.950x80 м. ICAO код аеродрома - 2Б, тј. аеродром може прихватити авионе референтне дужине за полетање до 1.199 м, распоном крила до 24 м и размаком спољних ивица точкова главног стајног трапа до 6 м. Летење се одвија по инструментима за непрецизан прилаз и VMC условима, дању. У оперативној функцији се налази торањ Контроле летења са свим функцијама CR, TWR и ARO.

У 2016. години извршена је санација и адаптација једног од капонира у зграду за генералну авијацију. Објекат се у првој фази развоја аеродрома користи као пристанишна зграда.

Слика бр. 2: Зграда за генералну авијацију

Слика бр. 3: Аеродром Поникве

4.2. СТАТУС ПРЕДУЗЕЋА, ПРАВНА ФОРМА И ВЛАСНИЧКА СТРУКТУРА

На основу закључка Владе (05 бр. 464-8959/2010) од 22.12.2010. год.), потписан је Уговор између Владе Републике Србије и Града Ужица (II бр. 463-208/10 од 23.12.2010. год.), којим је комплекс аеродрома Поникве пренет на коришћење Граду Ужицу.

На основу потписаног Уговора између Владе Републике Србије и Града Ужица, Скупштина Града Ужица је на седници, одржаној 02.03.2011. год., донела Одлуку о оснивању Јавног предузећа за управљање аеродромом “Поникве” у Ужицу и обављања аеродромских услуга (I бр. 023-10/11).

Скупштина Града Ужица је донела Одлуку о усклађивању оснивачког акта ЈП „Аеродром Поникве“ (I бр. 023-48/13 од 28.03.2013. год.) са новим Законом о јавним предузећима („Сл. гласник РС“ бр. 119/12). Доношењем ове одлуке престао је са радом Управни одбор именован решењем скупштине града (I бр. 023-53-13/12 од 26.11.2011. год.). У складу са Одлуком о усклађивању пословања ЈП „Аеродром Поникве“ са новим Законом о јавним предузећима (Скупштина Града Ужица, I број 023-124/16 од 31.08.2016. год.), Надзорни одбор предузећа је усвојио Статут ЈП „Аеродром Поникве“ (01-164/1-2016 од 10.11.2016. год.).

Предузеће послује као јавно предузеће, где је Град Ужице једини власник предузећа са уделом у власништву над капиталом од 100%.

4.2.1. Органи предузећа и структура запослених

У складу са Статутом, органе предузећа чине Надзорни одбор и директор. Надзорни одбор чине три члана од којих је један председник, а један је из редова запослених.

У предузећу су запослене четири особе:

- директор предузећа (стручна спрема - дипломирани машински инжењер);
- стручни сарадник за ваздушни саобраћај и транспорт (стручна спрема - дипломирани саобраћајни инжењер, одсек за ваздушни саобраћај и транспорт);
- пословни секретар (стручна спрема - саобраћајни техничар) и

- помоћни радник (стручна спрема – трговински техничар).

Организација предузећа утврђује се према потребама пословања и обављања делатности, на начин којим се обезбеђује ефикасност управљања и одлучивања, оперативност у доношењу одлука Надзорног одбора и директора и обавезност њиховог спровођења од стране предузећа.

Унутрашња организација и систематизација је извршена у складу са Правилником о организацији и систематизацији послова и задатака у Јавном предузећу „Аеродром Поникве“ Ужице (бр. 01-39/4-2016 од 07.03.2016. год.).

С обзиром да се ради о младом предузећу које континуирано ради на развоју инфраструктуре у сврху обављања пуне делатности, у будућности ће се појавити реална потреба за повећањем броја запослених.

4.2.2. Право коришћења средстава у јавној својини и вредност укупног капитала

Књиговодствена вредност капитала са којим располаже и послује ЈП „Аеродром Поникве“ на дан 31.12.2016. године износи 51.324,15 динара.

Вредност уплаћеног новчаног дела основног капитала уписаног код АПР као надлежног регистрационог тела износи 51.324,15 динара, док неновчани део основног капитала у АПР-у није евидентиран.

Имовину Предузећа чини право коришћења на непокретностима које је Република Србија на основу Уговора о преносу права коришћења (ОвЗ бр. 1734/2011 од 16.12.2016. год и Ов I број 7628/2010 од 23.12.2010. године), пренела на Град Ужице део војног комплекса "Поникве" код Ужица и то: 23 објеката укупне површине 4.986 м², и земљиште под објектима и око објеката укупне површине 555 ха 69 а 36 м² (укључујући и полетно-слетна стазу са вештачким застором површине 138.825 м²).

Имовину Предузећа чини и право коришћења на покретним и непокретним стварима у државној својини Републике Србије, као и право јавне својине на непокретностима Града Ужица, а које Град Ужице пренесе правним послом на Предузеће, у складу са законом.

4.3. ИНФРАСТРУКТУРА И ДЕЛАТНОСТ ПРЕДУЗЕЋА

4.3.1. Делатности поверене ЈП „Аеродром Поникве“

Претежна делатност ЈП „Аеродром Поникве“ је:

- 52.23 Услугне делатности у ваздушном саобраћају.

Према Статуту предузећа, поред претежне делатности, предузеће обавља и друге делатности:

- 52.29 Остале пратеће делатности у саобраћају;
- 52.10 Складиштење;
- 46.14 Посредовање у продаји машина, индустријске опреме, бродова и авиона;
- 46.16 Посредовање у продаји текстила, одеће, крзна, обуће и предмета од коже;
- 46.17 Посредовање у продаји хране, пића и дувана;
- 46.18 Специјализовано посредовање у продаји посебних производа;
- 46.19 Посредовање у продаји разноврсних производа;
- 46.31 Трговина на велико воћем и поврћем;
- 46.32 Трговина на велико месом и производима од меса;
- 46.33 Трговина на велико млечним производима, јајима и јестивим уљима и мастима;
- 46.34 Трговина на велико пићима;
- 46.35 Трговина на велико дуванским производима;

- 46.36 Трговина на велико шећером, чоколадом и слаткишима;
- 46.37 Трговина на велико кафом, чајевима, какаом и зачиницама;
- 46.38 Трговина на велико осталом храном, укључујући рибу, љускаре и мекушце;
- 46.39 Неспецијализована трговина на велико храном, пићима и дуваном;
- 46.41 Трговина на велико текстилом;
- 46.42 Трговина на велико одећом и обућом;
- 46.43 Трговина на велико електричним апаратима за домаћинство;
- 46.45 Трговина на велико парфимеријским и козметичким производима;
- 46.46 Трговина на велико фармацеутским производима;
- 46.47 Трговина на велико намештајем, теписима и опремом за осветљење;
- 46.48 Трговина на велико сатовима и накитом;
- 46.49 Трговина на велико осталим производима за домаћинство;
- 46.51 Трговина на велико рачунарима, рачунарском опремом и софтверима;
- 46.52 Трговина на велико електронским и телекомуникационим деловима и опремом;
- 46.6 Трговина на велико осталим машинама, опремом и прибором;
- 46.61 Трговина на велико пољопривредним машинама, опремом и прибором;
- 46.62 Трговина на велико алатним машинама;
- 46.63 Трговина на велико рударским и грађевинским машинама;
- 46.65 Трговина на велико канцеларијским намештајем;
- 46.66 Трговина на велико осталим канцеларијским машинама и опремом;
- 46.69 Трговина на велико осталим машинама и опремом;
- 46.71 Трговина на велико чврстим, течним и гасовитим горивима и сличним производима;
- 46.90 Неспецијализована трговина на велико;
- 47.11 Трговина на мало у неспецијализованим продавницама, претежно храном, пићима и дуваном;
- 47.19 Остала трговина на мало у неспецијализованим продавницама;
- 47.21 Трговина на мало воћем и поврћем у специјализованим продавницама;
- 47.22 Трговина на мало месом и производима од меса у специјализованим продавницама;
- 47.23 Трговина на мало рибом, љускарима и мекушцима у специјализованим продавницама;
- 47.24 Трговина на мало хлебом, тестенином, колачима и слаткишима у специјализованим продавницама;
- 47.25 Трговина на мало пићима у специјализованим продавницама;
- 47.26 Трговина на мало производима од дувана у специјализованим продавницама;
- 47.29 Остала трговина на мало храном у специјализованим продавницама;
- 47.30 Трговина на мало моторним горивима у специјализованим продавницама;
- 47.41 Трговина на мало рачунарима, периферним јединицама и софтвером у специјализованим продавницама;
- 47.42 Трговина на мало телекомуникационом опремом у специјализованим продавницама;
- 47.43 Трговина на мало аудио и видео опремом у специјализованим продавницама;
- 47.51 Трговина на мало текстилом у специјализованим продавницама;
- 47.52 Трговина на мало металном робом, бојама и стаклом у специјализованим продавницама;
- 47.53 Трговина на мало теписима, зидним и подним облогама у специјализованим продавницама;
- 47.54 Трговина на мало електричним апаратима за домаћинство у специјализованим продавницама;
- 47.59 Трговина на мало намештајем, опремом за осветљење и осталим предметима за домаћинство у специјализованим продавницама;
- 47.61 Трговина на мало књигама у специјализованим продавницама;
- 47.62 Трговина на мало новинама и канцеларијским материјалом у специјализованим

- продавницама;
- 47.63 Трговина на мало музичким и видео записима у специјализованим продавницама;
- 47.64 Трговина на мало спортском опремом у специјализованим продавницама;
- 47.65 Трговина на мало играма и играчкама у специјализованим продавницама;
- 47.71 Трговина на мало одећом у специјализованим продавницама;
- 47.72 Трговина на мало обућом и предметима од коже у специјализованим продавницама;
- 47.73 Трговина на мало фармацеутским производима у специјализованим продавницама – апотекама;
- 47.74 Трговина на мало медицинским и ортопедским помагалима у специјализованим продавницама;
- 47.75 Трговина на мало козметичким и тоалетним производима у специјализованим продавницама;
- 47.76 Трговина на мало цвећем, садницама, семењем, ђубривима, кућним љубимцима и храном за кућне љубимце у специјализованим продавницама;
- 47.77 Трговина на мало сатовима и накитом у специјализованим продавницама;
- 47.78 Остала трговина на мало новим производима у специјализованим продавницама;
- 47.81 Трговина на мало храном, пићима и дуванским производима на тезгама и пијацама;
- 47.82 Трговина на мало текстилом, одећом и обућом на тезгама и пијацама;
- 47.89 Трговина на мало осталом робом на тезгама и пијацама;
- 47.91 Трговина на мало посредством поште или преко интернета;
- 47.99 Остала трговина на мало изван продавница, тезги и пијаца;
- 49.31 Градски и приградски копнени превоз путника;
- 49.32 Такси превоз;
- 49.39 Остали превоз путника у копненом саобраћају;
- 49.41 Друмски превоз терета;
- 52.24 Манипулација теретом;
- 55.10 Хотели и сличан смештај;
- 55.20 Одмаралишта и слични објекти за краћи боравак;
- 56.10 Делатности ресторана и покретних угоститељских објекта;
- 56.21 Кетеринг;
- 56.29 Остале услуге припремања и послуживања хране;
- 56.30 Услуге припремања и послуживања пића;
- 68.10 Куповина и продаја властитих некретнина;
- 68.20 Издајмљивање властитих или издајмљених некретнина и управљање њима;
- 73.20 Истраживање тржишта и испитивање јавног мњења;
- 79.11 Делатност путничких агенција;
- 79.12 Делатност тур-оператора;
- 79.90 Остале услуге резервације и делатности повезане с њима.

4.3.2. Досадашња улагања у развој инфраструктуре и делатности

У току 2013. године реализована је I фаза чишћења аеродромског комплекса тј. разминурање-чишћење појаса укупне површине 1.200.000 м² (простор око полетно-слетне стазе димензија 4.000x300 м). Ова површина је разминурана ангажовањем припадника Сектора за ванредне ситуације, захваљујући донацији Амбасаде САД у износу од 300.000 УСД. За ову површину је добијено Уверење о обављеном разминурању-очишћености терена од Центра за разминурање Републике Србије и на тај начин су створени услови за несметано одвијање ваздушног саобраћаја.

Аеродром Поникве је уписан у Регистар аеродрома ДЦВ-а Решењем о издавању

дозволе за коришћење аеродрома “Поникве”-Ужице (бр. 3/6-06-0022/2013-0009 од 1. октобра 2013.) као посебни аеродром који се користи и за сопствене потребе. Свечано отварање аеродрома је уприличено 05.10.2013. године, одржавањем манифестације „Летачки дан“.

Аеродром је опремљен инструментима за непрецизан прилаз тј. летење се може (поред визуелног) одвијати и по IFR условима. Аеродром тренутно могу да користе ваздухоплови генералне авијације (углавном авиони до 10-12 места). Технички, писта може да прихвати и веће авионе, али је за прихват тих авиона неопходно обезбедити средства за ограђивање аеродрома и набавку одговарајуће опреме за прихват и отпрему.

У 2016. години један од хангара, који су били у употреби пре 1999. године, саниран је и адаптиран у зграду за генералну авијацију. Овај објекат се користи као пристанишна зграда, док се не стекну услови за изградњу пристанишне зграде у складу са израђеним Идејним пројектом.

ЈП „Аеродром Поникве“ је, у складу са Законом о планирању и изградњи Републике Србије, приступило изради техничке документације за потребе изградње будућих објеката на аеродрому. Државна ревизиона комисија Министарства грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре Републике Србије је дала сагласност на Студију оправданости и Идејни пројекат за реконструкцију и доградњу Аеродрома Поникве (бр. 119-01-00051/2014-12 од 08.04.2015. год.), тј. на следеће идејне пројекте (идејни пројекти су разрађени до нивоа који чини 90% садржаја главних пројеката):

- **ИДЕЈНИ ПРОЈЕКАТ НИСКОГРАДЊЕ** – пројекат платформе и рулне стазе, са технологијом и одводњавањем, пројекат приступних саобраћајница и ограде комплекса;
- **ИДЕЈНИ АРХИТЕКТОНСКИ ПРОЈЕКАТ** – путничког терминала и ватрогасне станице;
- **ИДЕЈНИ ПРОЈЕКАТ КОНСТРУКЦИЈЕ** – путничког терминала и ватрогасне станице;
- **ИДЕЈНИ ПРОЈЕКАТ МАШИНСКИХ ИНСТАЛАЦИЈА** – путничког терминала и ватрогасне станице;
- **ИДЕЈНИ ПРОЈЕКАТ ИНСТАЛАЦИЈА ВиК** – путничког терминала и ватрогасне станице;
- **ИДЕЈНИ ПРОЈЕКАТ ЕЛЕКТРОИНСТАЛАЦИЈА ЈАКЕ СТРУЈЕ** – путничког терминала и ватрогасне станице;
- **ИДЕЈНИ ПРОЈЕКАТ ЕЛЕКТРОИНСТАЛАЦИЈА СЛАБЕ СТРУЈЕ** – путничког терминала и ватрогасне станице;
- **ИДЕЈНИ ПРОЈЕКАТ ТРАФО СТАНИЦЕ 10/04** са кабловским водом;
- **ИДЕЈНИ ПРОЈЕКАТ ЗАШТИТЕ ОД ПОЖАРА** – платформе, путничког терминала и ватрогасне станице;
- **СТУДИЈА ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА НА ОКОЛИНУ** – нове изградње у комплексу аеродрома.

Средства за израду ове документације (уз Студију изводљивости) обезбеђена су из донације Европске уније (150.000 ЕУР).

Катастарско-топографски планови за цео комплекс аеродрома Поникве, у размери 1:500 и 1:2.500, израђени су 2013. год. За потребе израде идејног пројекта било је потребно израдити катастарско топографске планове и подлоге на површини од око 200 ха (део који ће се користити за потребе одвијања ваздушног саобраћаја). Финансирање ове активности је било обезбеђено из сопствених средстава (кофинасирање донације Делегације ЕУ). Донацијом USAID омогућена је израда катастарско-топографског плана за део аеродромског комплекса који се неће користити за потребе ваздушног саобраћаја.

План генералне регулације за цео аеродромски комплекс (556 ха) усвојен је у првој половини 2015. године. На основу ППР-а, инвеститори имају предуслове за добијање свих дозвола уз обезбеђену подлогу за пројектовање будућих објеката.

У периоду 2011-2016. год. реализоване су следеће донације од:

– **Амбасаде САД** у износу од 300.000 УСД. Овом донацијом је реализована I фаза чишћења аеродромског комплекса, којом су се створили безбедоносни услови за почетак инфраструктурних радова на самом комплексу и добијање Дозволе за коришћење аеродрома од Директората цивилног ваздухопловства Републике Србије (ДЦВ);

– **USAID** у износу од око 3.500.000 динара. Средства су донирана за израду катастарско-топографског плана дела комплекса аеродрома Поникве који се неће користити за потребе одвијања ваздушног саобраћаја (око 350ха);

– **Амбасаде НР Кина** у виду грађевинске механизације (багер, марке ХЦМГ и камион, марке ХЦМГ) која се може искористити за откопавање и уклањање великих авио бомби, као и приликом осталих грађевинских радова на чишћењу комплекса. Решењем Управе царина-Царинарнице Ужице (бр. 223/12 од 08.03.2012.), ЈП „Аеродром Поникве“ је ослобођено од плаћања увозних дажбина на механизацију под условом да донирану механизацију корисник (ЈП „Аеродром Поникве“) не отуђи, изда на коришћење другом лицу или је искористи у друге сврхе, пре истека рока од три године од дана стављања у слободан промет (до 08.03.2015. год.). Механизација је 2015. године дата ЈКП „Нискоградња“ на коришћење без накнаде, на основу закључка Градског већа (II број 06-28-3/15 од 22.05.2015. год.);

– **Директората цивилног ваздухопловства Републике Србије (ДЦВ)** у износу од 8.810.000 динара, за потребе подизања нивоа безбедности корисника Аеродрома Поникве. Донирана средства, према Уговору о донаторству (бр. 03-142/2-2014 од 24.12.2014. год.), су била намењена за: испитивање носивости полетно-слетне стазе Аеродрома Поникве, израду пројектне документације за главни пројекат (пројекат за извођење) оgrade, и радио везе Аеродрома Поникве као и реализацију обуке запослених на Аеродрому „Никола Тесла“;

– **АД Аеродром „Никола Тесла“ Београд** у виду:

- 50.000.000 динара за изградњу пристанишне зграде за прихват путника, робе и поште, односно путничког терминала (у складу са Закључком Владе РС, 05 бр. 351-2425/2016 од 03.03.2016. год. и Одлуком Надзорног одбора АД Аеродром „Никола Тесла“ Београд, бр. 33-77/1 од 21.03.2016. год.);
- оgrade у дужини од 2,5 км, доставног возила марке VW Caddy, мобилних и фиксних радио станица за успостављање комуникације између служби на аеродромском комплексу (са пратећом опремом), 2 компјутера и 2 штампача.

– **Владе Републике Србије – Републичке дирекције за имовину** која је дала предузећу на коришћење моторно возило марке JEEP CHEROKEE 5.2 limited, без накнаде на неодређено време (Закључак Владе 05 број: 46-8402/2015 од 13.08.2015. год.).

У току 2015. и 2016. године, израђена је следећа пројектна документација:

– Елаборат о испитивању функционалних и структурних карактеристика коловозних конструкција маневарских површина и платформи са оценом стања на Аеродрому Поникве („Институт за путеве“ а.д. Београд, 2015. год.);

– Пројекат за извођење оgrade контролисане зоне аеродрома („ELGRA VISION“ d.o.o., Београд, 2015. год.);

– Елаборат о анализи могућих положаја прагова и крајева полетно-слетне стазе на Аеродрому Поникве (Универзитет у Београду-Саобраћајни факултет, 2015. год.);

– Пројектна документација за реконструкцију два капонира (уз доградњу), која су Идејним пројектом предвиђена као објекат ватрогасне станице и зграде за техничко одржавање („АРХИМИС“ д.о.о., Ужице, 2015. год.);

– Пројектна документација за реконструкцију три постојеће зграде за потребе ЈП „Аеродром Поникве“ и евентуалног формирања Регионалног центра за ванредне ситуације („АРХИМИС“ д.о.о., Ужице, 2015. год.);

– Идејни пројекат система светлосног обележавања Аеродрома Поникве („AVIATION PARTS SERVICE“ d.o.o., Београд, 2016. год.);

– Идејни пројекат реконструкције и санације маневарских површина, основне стазе полетно-слетне стазе и система одводњавања аеродрома Поникве („Институт за путеве“ ад Београд, 2016. год.);

– Пројектна документација за аеродромску зграду – пројекат за грађевинску дозволу и пројекат за извођење („АРХИМИС“ д.о.о., Ужице, 2016. год.);

– Техничка документација за реконструкцију резервоара за складиштење авио-горива, запремине 75 м³ („МИДВЕЈ“ д.о.о. Београд, 2016. год.).

У току 2015. године, Институт за путеве ад Београд извршио је испитивање носивости полетно-слетне стазе, платформи и рулне стазе ради утврђивања стања коловозних конструкција санираних деоница маневарских површина и платформи након НАТО бомбардовања, њихов функционални и структурни капацитет у односу на очекивано саобраћајно оптерећење као и стање несанираних деоница маневарских површина. У оквиру анализе извршена је и процена експлоатационог века коловозних конструкција санираних деоница уз предлог могућих решења рехабилитације, а за несаниране деонице оштећене током бомбардовања 1999. године предложен је начин санације.

Утврђивањем PCN броја (Pavement Classification Number) тј. релативне носивости коловозне конструкције у складу са пројектованим бројем операција и типовима авиона (ATR-72, A319, A320, A321, B 737-400, B 737-800, B757-200, IL 76TD) који се предвиђају на Аеродрому Поникве (према Идејном пројекту), дошло се до закључка да на Аеродрому Поникве није потребно појачање коловозних конструкција санираног дела ПСС са аспекта носивости у наредних 20 година. Међутим, даљом анализом утврђено је да је систем за одводњавање површинских вода у релативно лошем стању, при чему је лоше оцењена равност и степен преноса оптерећења на пукотинама које се налазе на маневарским површинама (полетно-слетна стаза и рулна стаза) и платформи.

„Институт за путеве“ ад Београд је 2016. године израдио Идејни пројекат реконструкције и санације маневарских површина, основне стазе полетно-слетне стазе и система одводњавања Аеродрома Поникве. Са надлежнима из Министарства грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре РС, постигнут је договор да се санација и реконструкција маневарских површина изврши у складу са чл. 145. Закона о планирању и изградњи. Захваљујући томе, Идејни пројекат је разрађен до нивоа пројекта за извођење радова, чиме је процедура издавања потребних дозвола за почетак радова знатно поједностављена. Техничку контролу израђеног Идејног пројекта извршио је Грађевински факултет Универзитета у Београду. Идејним пројектом извршена је анализа санације ПСС и система за одводњавање по фазама: реконструкција несанираног дела ПСС од 875 м (I фаза) и реконструкција санираног дела ПСС од 2.212 м (II фаза). Идејним пројектом извршена је и анализа проширења основне стазе са 150 м на 300 м ширине (један од предуслова за увођење прецизног инструменталног летења на аеродрому), у складу са ИКАО прописима.

4.3.3. Опремљеност аеродрома

- Инструменти за непрецизан прилаз - летење се може (пored визуелног) одвијати и по ИФР условима;
- Аеродром тренутно могу да користе ваздухоплови генералне авијације (углавном авиони до 10-12 места);
- Технички, писта тренутно може да прихвати и веће авионе, али је за прихват тих авиона неопходно обезбедити средства за ограђивање аеродрома и набавку одговарајуће опреме за прихват и отпрему;
- Пристанишна зграда – зграда за генералну авијацију (I фаза развоја аеродрома).

Аеродром поседује следеће повољне услове:

- Топографски – плато без препрека у околини;
- Метеоролошки – повољни, осим за време снежних падавина;
- Навигациони – инструментални за непрецизан прилаз и визуелни прилази;
- Саобраћајни – путни прилази аеродрому могући с више страна;
- Урбанистички – неколико села изван прилазних равни.

Типови авио саобраћаја за који Аеродром поседује потенцијал:

- Редовни – током целе године;
- Чартер летови – сезонски;
- Теретни карго промет – роба и пошта;
- Пословна авијација;
- Протоколарни летови – протоколарно летење ВИП путника;
- Хеликоптерски летови – уз војне и полицијске и пословни хеликоптери;
- Спортска авијација – организација такмичења и дружења;
- Тренажни летови – атрактивна локација за тренажне летове;
- Алтернативни летови – повољнија видљивост за време зимских месеци у односу на аеродроме у котлини;
- Пошта и мали пакети – растући тренд развоја брзе поште.

Аеродром заузима одличан стратешки положај у регији – локација омогућава дефинисање мреже линија такве да задовољава реализацију промета у погледу турбо-проп и млазних авиона.

Предузеће поседује интернет страницу и налог на друштвеној мрежи (facebook), где се ажурирају подаци у складу са пословањем предузећа. У претходном периоду, Аеродром Поникве (полетно-слетна стаза и платформа) је коришћен за организовање различитих спортских такмичења (ауто, мото и картинг трке) и тим билдинг програма (Discovery Channel Srbija). Поред тога, простор аеродрома је коришћен и као сценографија за снимање домаћег филма (Споменик Мајклу Џексону, 2014. год.), као и рекламног спота за инострано тржиште (македонска пивара Златен Даб). Све поменуте активности допринеле су бољој промоцији аеродрома, како на локалном нивоу, тако и шире.

4.3.4. Остварени и планирани обим саобраћаја на Аеродрому Поникве

Година	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Број авио-операција															
Комерц. операције	0	0	0	0	0	0	810	811	812	813	814	816	818	820	1.550
Генерална авијација	71	216	129	90	291	291	303	315	328	341	354	368	383	399	414
Укупно	71	216	129	90	291	291	1.113	1.126	1.140	1.154	1.168	1.184	1.201	1.219	1.964
Број путника															
Редовни саобраћај	0	0	0	0	0	0	21.840	23.150	24.539	26.012	27.572	29.227	30.980	32.839	45.250
Чартер летови	0	0	0	0	0	0	3.995	4.235	4.489	4.758	5.044	5.346	5.667	6.007	6.367
Генерална авијација	28	46	31	44	874	874	909	945	983	1.022	1.063	1.105	1.150	1.196	1.243
Укупно	28	46	31	44	874	874	26.744	28.330	30.011	31.792	33.679	35.678	37.797	40.042	52.860

* Под авио-операцијом се подразумева полетање или слетање авиона

Табела бр. 1: Остварени и планирани обим саобраћаја на аеродрому

У табели је приказан остварени и планирани обим саобраћаја за Аеродром Поникве, тј. дат је приказ оствареног саобраћаја од отварања аеродрома за цивилни саобраћај (2013. год.) са пројекцијом саобраћаја до краја периода планирања (2027. год.).

4.4. ТРЕНДОВИ У ОКРУЖЕЊУ

За анализу пословања ЈП „Аеродром Поникве“ као и за одређивање будућих пројекција пословања, важно је узети у обзир и околину у којој Предузеће делује. Ту се подразумева економија региона с посебним нагласком на туризам као једним од основних покретача развоја пословања предузећа.

4.4.1. Позиција и циљно подручје

Аеродром се налази на подручју Златиборског округа који обухвата 10 општина с популацијом од 320.870 становника на површини од 6.172 км². Округ се налази на тремећи три државе – Републике Србије, Босне и Херцеговине и Црне Горе.

Циљно подручје Аеродрома Поникве обухвата подручје удаљено на три сата вожње друмом од аеродрома, тј. територију северне Црне Горе, источну територију Босне и Херцеговине, западни део и део централне Србије.

Садржајима који обухватају Златибор, Тару, Мокру Гору, Голију, Златар, кањон Увац, суседни регион БиХ који је у опслужном подручју аеродрома Поникве – град Вишеград и реку Дрину, као и северни део Црне Горе – планина Дурмитор, су без икакве сумње атрактивне туристичке дестинације својом посебношћу и разноликошћу садржаја. Најчешће се опслужно подручје аеродрома не поклапа са административним границама регија и држава, што је и овде случај. Отварањем аеродрома Поникве за јавни саобраћај ствара се велика могућност да се генерише и сасвим нова туристичка клијентела, која би долазила авионом из иностранства, што би довело до позитивних економских покретања не само у ужичком региону, већ и ширем међудржавном простору (БиХ и Црна Гора).

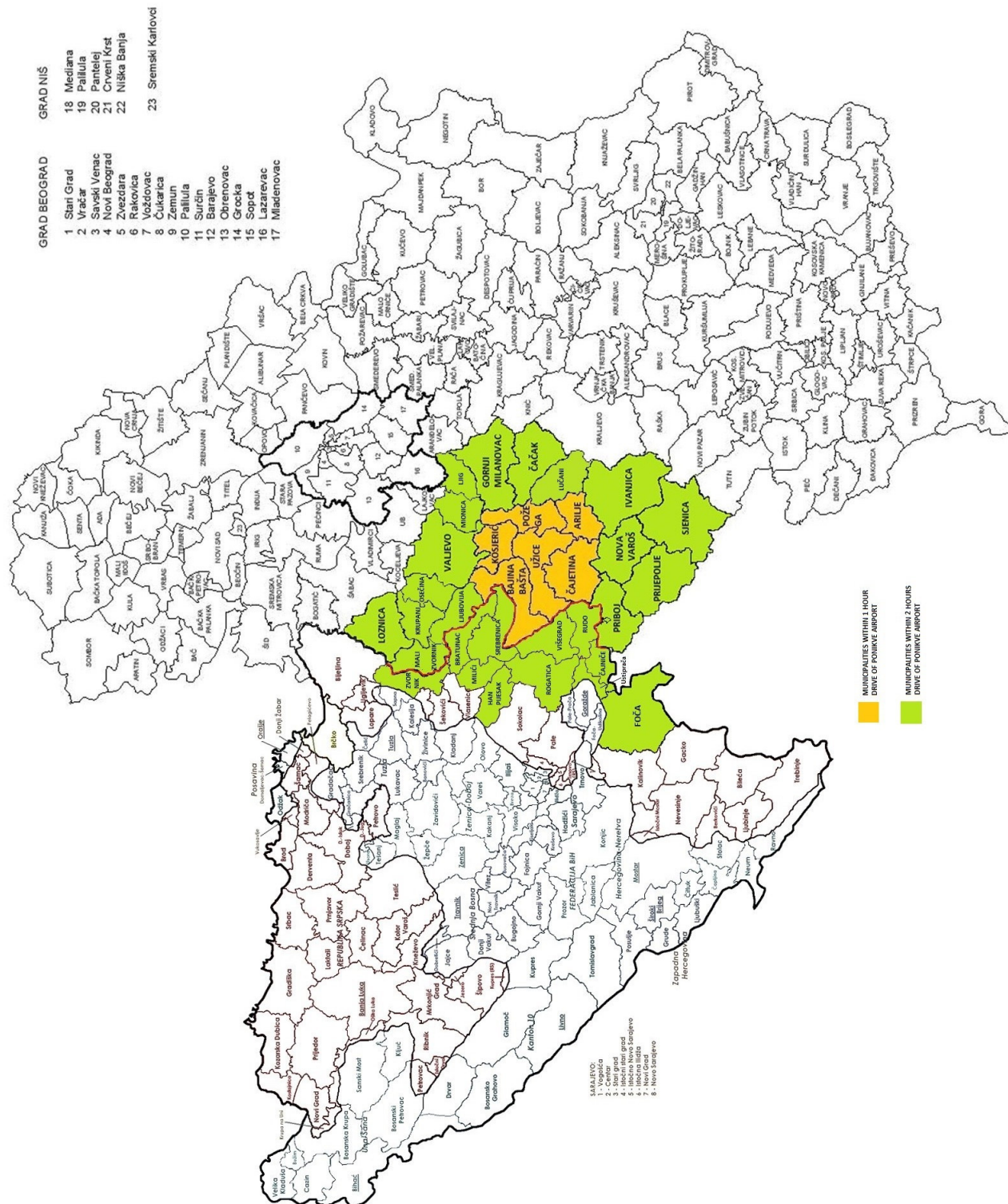
Општина	Популација	Удаљеност (km)
Пожега	29.638	45
Бајина Башта	26.022	22
Чајетина	14.745	48
Косјерић	12.090	39
Ужице	78.040	22
Ариље	18.792	54
Укупно:	179.327	

Табела бр. 2: Удаљеност општина од Аеродрома Поникве (до 1 сат друмске вожње)

Општина	Популација	Удаљеност (km)
Горњи Милановац	44.406	100
Чачак	115.337	76
Ваљево	90.312	85
Лозница	79.327	130
Друге општине (Србија): Прибој, Пријепоље, Ивањица, Нова Варош, Сјеница, Лучани, Мали Зворник, Осечина, Љубовија, Мионица, Љиг	219.658	
Вишеград (Босна и Херцеговина)	10.668	92
Зворник (Босна и Херцеговина)	58.856	116
Друге општине (БиХ): Рудо, Сребреница, Братунац, Милићи, Хан Пијесак, Рогатица, Чајниче, Горажде, Фоча	93.991	
Укупно:	712.555	

Табела бр. 3: Удаљеност општина од Аеродрома Поникве (1-2 сата друмске вожње)

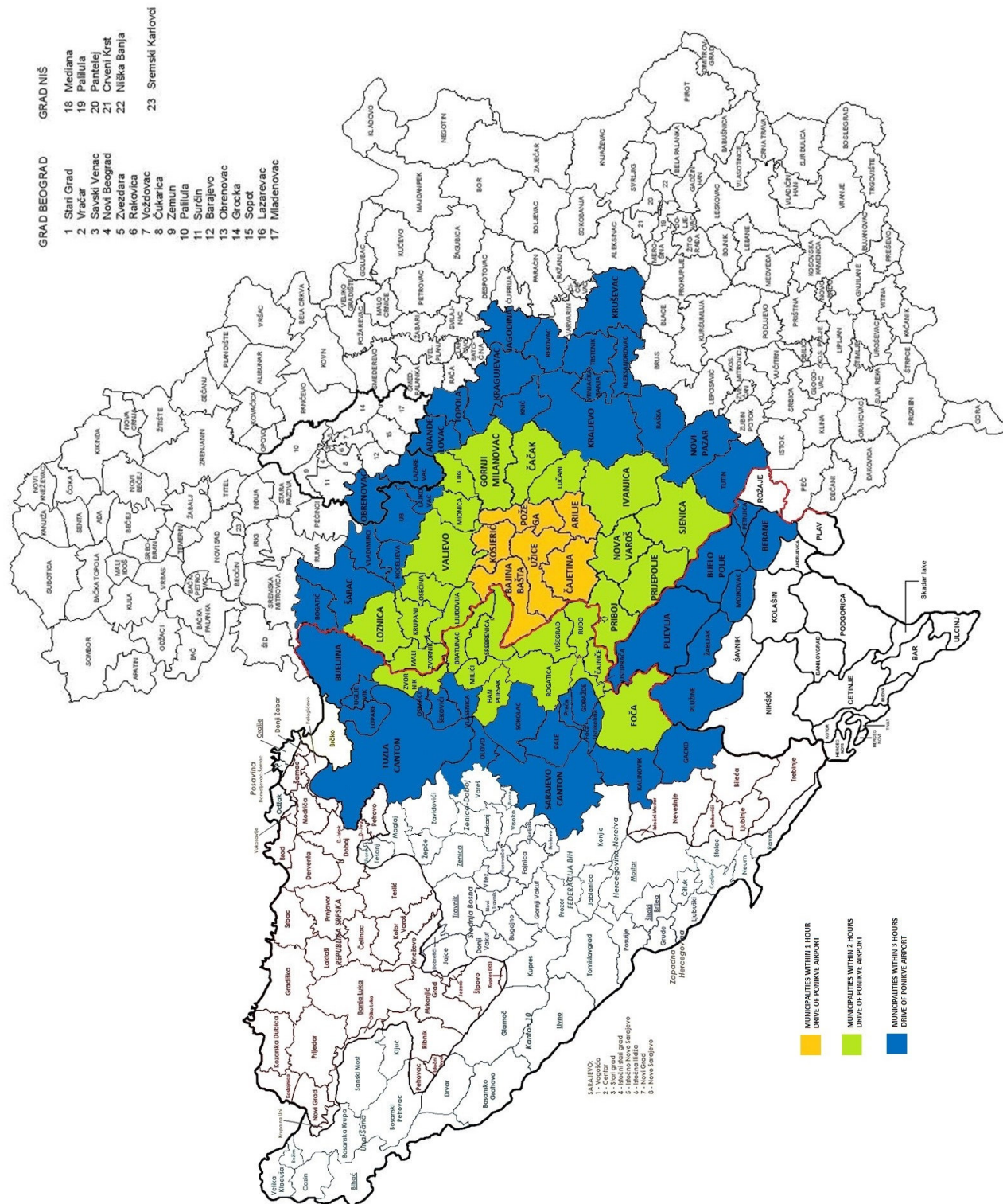

Општина	Популација	Удаљеност (km)
Шабац	115.884	150
Обреновац	72.524	145
Аранђеловац	46.225	145
Лазаревац	58.622	134
Јагодина	71.852	187
Врњачка бања	27.527	142
Крушевац	128.752	180
Нови Пазар	100.410	180
Крагујевац	179.417	141
Краљево	125.488	122
Друге општине (Србија): Трстеник, Богатић, Владимирци, Коцељева, Уб, Лајковац, Топола, Кнић, Рековац, Александровац, Рашка, Тутин	276.992	
Бијело Поље (Црна Гора)	46.051	163
Пљевља (Црна Гора)	30.786	150
Беране (Црна Гора)	33.970	197
Друге општине (Црна Гора): Плужине, Жабљак, Мојковац, Петњица	22.123	
Сарајево-кантон (Босна и Херцеговина)	413.593	173
Тузла-кантон (Босна и Херцеговина)	445.028	155
Бијељина	107.715	164
Горажде	20.909	181
Пале	20.897	132
Друге општине у БиХ: Угљевик, Лопаре, Шековићи, Осмаци, Власеница, Олово, Соколац, Пале-Прача, Фоча- Устиколина, Гацко, Калиновик	91.368	
Укупно:	2.345.764	

Извор: Завод за статистику Републике Србије - 2011 Попис становништва, домаћинстава и станова у Републици Србији, Агенција за статистику Босне и Херцеговине - 2013. попису становништва, домаћинстава и станова у Босни и Херцеговини, Завод за статистику Црне Горе - 2011 Попис становништва, домаћинстава и станова у Црној Гори.

Табела бр. 4: Удаљеност општина од Аеродрома Поникве (2-3 сата друмске возње)

	Популација
Укупно (1сат)	179.327
Укупно (1-2 сата)	891.882
Укупно (1, 2 и 3 сата вожње)	3.237.646

Табела бр. 5: Укупна популација општина које су удаљене од Аеродрома Поникве 1-3 сата друмске вожње

4.4.2. Саобраћајна инфраструктура

Преко територије Округа пролазе важне саобраћајнице које повезују западну и јужну Европу, Панонски басен и Београд са јужним и средњим приморјем. Територијом пролази и саобраћајница која повезује централну и источну Србију са територијом БиХ, тј. Републиком Српском. Удаљеност од аутопута Е-75 који повезује Централну и Северну Европу са Источном и Јужном износи 200 km, док је удаљеност од цивилног аеродрома Никола Тесла у Београду 240 km.

Железничка пруга Београд-Бар пролази кроз Златиборски округ, у дужини од 161 km и део пруге Ужице-Сталаћ-Чачак, у дужини од 18 km.

Мрежу друмских путева у Округу чини 4.063 километра, што чини 12,2% путне мреже Централне Србије и 10,3% Републике Србије. Од укупне дужине путева 1.957 km су путеви савременог коловоза (14,8% савремених путева Централне Србије или 11,5 % Републике).

Од укупне путне мреже, магистрални путеви (437 km) чине 10,9% мреже, регионални 18,8% или 731 km и локални 70,3%, односно 2.895 km.

Недостаци Златиборског округа које је могуће умањити или елиминисати развојем аеродрома:

1. Саобраћајна изолованост – саобраћајна доступност Ужица и златиборске регије је на ниском нивоу и са slabим степеном услуге – лоша повезаност путева с Београдом и коридором 10, дотрајала железничка инфраструктура;
2. Ниска могућност развоја и улагања у туристички сектор као последица саобраћајне изолације.

- Планирани путеви за изградњу
- Постојећи аутопутеви
- Аутопутеви у завршној фази израде
- Планирани путеви за изградњу у оквиру региона Западне Србије
- Планирани путеви (израђена пројектна документација)

Слика бр. 4: Постојећа и планирана путна инфраструктура

4.4.3. Индикатори привредног развоја Златиборског округа

За потребе ове Анализе, основни индикатори привредног потенцијала развоја Златиборског округа, а који представљају основ за ширење делатности ЈП “Аеродром Поникве“ у наредном периоду, укратко су наведени у даљем тексту. Повећање саобраћајног капацитета аеродрома утиче на повећање запослености и повећање прихода целокупној регији.

Привредни субјекти

На подручју Округа послује око 2.200 активних предузећа, од којих је 9 велико док остатак чине мала до средња предузећа. На самом подручју Града Ужица послује око 3.500 предузетника. На подручју Округа укупан број запослених износи преко 27.000 особа. Удео Златиборског округа у бруто друштвеном производу Републике Србије износи 3%.

Индустрија

Индустрија је водећа грана локалне економије. Најзначајније индустријске гране су: обојена металургија, металска индустрија, текстилна индустрија, производња електричне енергије, дрвопрерађивачка индустрија, индустрија грађевинског материјала и грађевинска оператива, хемијска и прехранбена индустрија.

Пољопривреда и шумарство

Подручје Златиборског округа обухвата 311.497 ха пољопривредног земљишта и 266.000 ха шумског земљишта. Наведено земљиште, према својој структури такође представља потенцијал за раст и развој локалне пољопривредне производње. Од култура за чији је пласман на тржишту неопходан брз и ефикасан превоз од произвођача до крајњих корисника, треба истаћи производњу малина. Учешће Златиборског округа у укупној производњи малина у Републици Србији износи 30%.

Спољнотрговинска размена

Подручје Златиборског округа има позитивни спољнотрговински биланс. Према подацима за 2015. годину, обим спољнотрговинске размене износи 352 милиона УСД. Преко 41% укупне спољнотрговинске размене одвијало се према државама чланицама ЕУ (57% извоз, 24% увоз). Највише су се извозили обојени метал, воће (малине), текстил и производи војне индустрије. У робу која се највише увози из иностранства спадају: обојени метал, радне машине, дрво и дрвни производи, пластика и аутомобили.

Туризам – синергијски учинак саобраћаја и туризма

Развој туризма као важне привредне гране подразумева и развој саобраћаја. Авио саобраћај омогућава брз и удобан превоз, и представља основу туризма многих земаља. Улагање у аеродром као саобраћајну инфраструктуру од виталне је важности за привредни развој Златиборске регије, као и подручја западне Србије. Златиборски округ изузетно је повољан за развој следећих типова туризма: планински, сеоски, транзитни, здравствени, конгресни, ловни и спортски туризам. За раст и развој већине наведених типова туристичких понуда, неопходно је улагање у развој саобраћајне инфраструктуре, тј. аеродрома. Према подацима Републичког завода за статистику, везаним за туризам, број туристичких посета

Округу је у константном порасту. Што се структуре туриста тиче, већином су то и даље домаћи туристи иако се бележи и пораст броја страних туриста.

Анализом података везаних за туризам Златиборског округа, утврђено је да су 2015. године, домаћи туристи чинили 78,8% од укупног броја туриста. Из тог податка може се закључити да је број страних туриста још увек недовољан успркос постојећим условима за боравак. Обзиром на саобраћајну изолованост регије, пораст броја страних туриста условљен је улагањем у развој саобраћајне инфраструктуре тј. аеродром. Најинтензивнија туристичка сезона траје у периоду од априла до октобра, што је период повољних метеоролошких услова за авио-саобраћај.

Такође, треба напоменути да су природни услови регије – географски, климатски, геоморфолошки и сл., изразито повољни и да је за Златиборски округ карактеристична дугогодишња туристичка традиција. Просторним планом Републике Србије регија је означена као важно туристичко подручје и као област изузетно погодна за производњу здраве хране и воде. Бележи се и пораст долазака туриста из године у годину што представља изразито позитиван тренд. На Златибору се оствари 33,5% од укупног броја ноћења на планинама у Србији и најпосећенија је туристичка дестинација у Србији, у току целе године. Из тог разлога, последњих неколико година туристичка понуда употпуњена је бројним и разноврсним садржајима - изграђен је велики број спортских терена, отворени и затворени базен, ски лифтови и ски стазе, уређено је језеро, направљен нови тржни центар, пијаца, аутобуска станица и др, и изграђен је велики број нових хотела и одмаралишта, апартмана и ресторана.

У наставку, табеларно су приказани следећи позитивни индикатори развоја туризма Златиборског округа: Укупни смештајни капацитети Златиборског округа (табела бр. 6), Врста смештаја (табела бр. 7), Број туриста са ноћењима (табела бр. 8) и Број туриста (са ноћењима) у планинским центрима Златиборског округа (табела бр. 9).

Укупни смештајни капацитети Златиборског округа (број објеката по врстама смештаја)									
4* хотели	3* хотели	2* хотели	Хостели и мотели	Кампови	Одмаралишта и апартмани	Специјалне болнице	Приватни смештај	Апартмански комплекси	Сеоска домаћинства
10	7	11	19	16	19	1	498	2	140

Извор: Туристичка организација „Златибор“ (2014.)

Табела бр. 6: Укупни смештајни капацитети Златиборског округа

Општина	Број објекта	Врста смештаја
Ариље	1	Камп
	18	Приватни смештај
Бајина Башта	2	3* хотел
	4	2* хотел
	4	Камп
	66	Приватни смештај
Косјерић	1	3* хотел
	1	Motel
	1	Камп
	9	Приватни смештај
Нова Варош	2	4* хотел
	1	3* хотел
	1	2* хотел
	7	Мотел
	2	Камп
	85	Приватни смештај
	100	Сеоска домаћинства
Пожега	2	2* хотел
	1	Камп
	26	Приватни смештај
	18	Сеоска домаћинства
Прибој	1	2* хотел
	1	Мотел
	3	Одмаралиште
	57	Приватни смештај
	2	Сеоска домаћинства
Пријеполје	2	Камп
	2	Одмаралиште
	37	Приватни смештај
Сјеница	1	4* хотел
	2	Мотел
	1	Камп
	5	Приватни смештај
Ужице	3	3* хотел
	1	2* хотел
	2	Хостел
	80	Приватни смештај
	3	Камп
Чајетина	7	4* хотел
	1	3* хотел
	2	2* хотел
	6	Хостел
	1	Камп
	17	Одмаралишта, апартмани
	1	Специјална болница са смештајем
	115	Приватни смештај
	2	Апартманкси комплекси
	20	Сеоска домаћинства

Извор: Туристичка организација „Златибор“ (2014.)

Табела бр. 7: Златиборски округ - врсте смештаја

Општина	Укупан број туриста	Домаћи туристи	Удео домаћих туриста	Страни туристи	Удео страних туриста	Укупан број ноћења	Домаћи туристи	Удео ноћења домаћих туриста	Страни туристи	Удео ноћења страних туриста
Ариље	1,865	1,716	92.0%	149	0.8%	9,366	8,717	93.0%	649	0.7%
Бајина Башта	40,700	38,629	94.9%	2,071	5.1%	151,169	145,954	96.6%	5,215	3.4%
Косјерић	1,807	1,462	80.9%	345	19.1%	6,293	4,974	79.0%	1,319	21.0%
Нова Варош	10,114	8,720	86.2%	1,394	13.8%	28,541	25,014	87.6%	3,527	12.4%
Пожега	10,564	7,563	71.6%	3,001	28.4%	18,890	14,614	77.4%	4,276	22.6%
Прибој	4,733	3,324	70.2%	1,409	29.8%	21,283	13,484	63.4%	7,799	36.6%
Пријетпоље	780	670	85.9%	110	14.1%	842	715	84.9%	127	15.1%
Сјеница	2,970	1,881	63.3%	1,089	36.7%	5,435	3,704	68.2%	1,731	31.8%
Град Ужице (Ужице и Сеоцко)	53,318	38,406	72.0%	14,912	28.0%	131,389	105,022	79.9%	26,367	20.1%
Чајетина	149,321	115,201	77.1%	34,120	22.9%	559,117	458,205	82%	100,912	18.0%
Укупно Златиборски округ	276,172	217,572	78.8%	58,600	21.2%	932,325	780,403	83.7%	151,922	16.3%

Извор: Републички завод за статистику, Општине и региони у Републици Србији-Туризам (2015)

Табела бр. 8: Број туриста са ноћењима

Број туриста (са ноћењима) у планинским центрима Златиборског округа (2015. год.)						
Планина / Општина	Укупна број туриста	Домаћи туристи	Страни туристи	Укупан број ноћења	Домаћи туристи	Страни туристи
Златар/ Нова Варош	9,568	8,230	1,338	27,541	24,109	3,432
Златибор/ Чајетина	148,372	114,493	33,879	556,751	456,161	100,590
Тара/ Бајина Башта и Ужице	18,912	18,659	253	93,887	93,357	530
Мокра Гора/ Ужице	13,508	7,005	6,503	26,041	16,133	9,908
УКУПНО	190,360	148,387	41,973	704,220	589,760	114,460

Извор: Републички завод за статистику, Општине и региони у Републици Србији-Туризам 2015

Табела бр. 9: Број туриста (са ноћењима) у планинским центрима Златиборског округа

На основу испитивања тржишта и података добијених од Туристичке организације „Златибор“, као и података добијених од водећих златиборских хотела, као потенцијална туристичка тржишта за Златиборски округ могу се издвојити следеће државе:

Извор података	Потенцијална тржишта за развој туризма
Специјална болница „Чигота“	Казахстан, Русија, Белорусија, Украјина, земље Бенелукса, Швајцарска
Хотел „Мона“	Кипар, Малта, Крит, Лондон, Берлин, Белгија, Ирска
Хотел „Палисад“	Грчка, Кипар, Уједињени Арапски Емирати, Русија, Немачка
Туристичка организација „Златибор“	Румунија, Русија, Швајцарска, Италија, Кипар

Извор: Туристичка организација „Златибор“, Хотел „Палисад“, Хотел „Мона“, Специјална болница „Чигота“ (2016)

Табела бр. 10: Потенцијална тржишта за развој туризма Златиборског округа

Туристички потенцијал Златиборског округа представља значајну основу за даљи развој пословања ЈП „Аеродром Поникве“. Обзиром да је за привлачење већег броја страних туриста потребно успоставити авио линије, што би омогућило повезивање Златиборског округа са светским тржиштем, за даљи развој туризма на регионалном и државном нивоу намеће се нужност улагања у развој делатности Аеродрома.

На Аеродрому Поникве планирано је увођење следећих летова:

- Редовних летова – током целе године;
- Чартер летова – сезонски карактер (долазак туриста из западне Европе и Русије);
- Теретних (карго) летова – транспорт робе и поште.

Нискотарифне компаније (тзв. low cost компаније) значајне су због великог тржишног учешћа и генерисања нових путника, као и преферирања коришћења регионалних аеродрома, док је пословна авијација значајна за довођење пословних туриста на изоловане дестинације као што су Златибор и Тара. Карго транспорт је значајан за повећање спољнотрговинске размене, конкретно у извозу воћа, поврћа и месних прерађевина.

Очекивани ефекти улагања у позиционирање Аеродрома Поникве:

- Пораст броја запослених – директно (запослени на аеродрому) и индиректно (пораст броја запослених у регији);
- Пораст броја страних туриста
- Генерисање прихода аеродрома и осталих економских активности – основа за нове инвестиције;
- Побољшање структуре туристичких капацитета и побољшање понуде;
- Повећана мобилност становништва;
- Повећано улагање страних инвеститора.

4.5. ОЧУВАЊЕ ПРИРОДЕ И ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

У циљу очувања природе и заштите животне средине, израђена је Стратешка процена утицаја на животну средину плана генералне регулације „Аеродром Поникве“. С обзиром да постојеће процедуре полетања и слетања немају утицаја на заштићену зону Националног парка Тара, као и на чињеницу да је околина аеродрома слабо насељена, не очекују се негативни ефекти авио-саобраћаја.

Као главни закључак наведене Студије, важно је истакнути следеће: „На основу вредновања Нацрта Плана процењује се да планиране намене и имплементација Плана неће импликовати битне неповољне, еколошки неприхватљиве ефекте по природне вредности и животну средину, а који се не могу контролисати. Такође разраду Плана пратиће обавеза или одлучивање о потреби израде Студије о процени утицаја за све пројекте за које се утврди да постоји могућност изазивања негативних утицаја на стање у простору, стање природних вредности и културних добара, стање животне средине и здравље становника“. (Извор: Извештај о стратешкој процени утицаја на животну средину Плана генералне регулације „Аеродром-Поникве“).

5. SWOT АНАЛИЗА

На основу закључака из анализе пословања ЈП „Аеродром Поникве” и самог окружења аеродрома, направљена је SWOT анализа.

SWOT анализа садржи оцену Снага (**S=Strenghts**) и Слабости (**W=Weaknesses**) самог Предузећа које су под његовом контролом, и Прилика (**O=Opportunities**) и Претњи (**T=Threats**) из његове околине, битних за развој делатности и управљања развојем. SWOT анализа образлаже и тумачи који су и како утичу стварни чиниоци развоја и потенцијали за развој, али и ограничења и препреке развоју које би требало елиминисати или ублажити.

СНАГЕ	СЛАБОСТИ
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Повољан геостратешки положај аеродрома ✓ Почетни резултати у изградњи инфраструктуре и изради документације ✓ Почетни резултати у остваривању делатности ваздушног саобраћаја ✓ Атрактиван за привлачење инвестиција ✓ Потенцијални покретач развоја привредних активности у Златиборском округу – допринос на локалном и државном нивоу 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Недовољно изграђена инфраструктура Аеродрома ✓ Ограничени извори финансијских средстава за завршетак планираних инвестиција ✓ Ограничене могућности тржишног позиционирања ✓ Мали број запослених
ПРИЛИКЕ	ПРЕТЊЕ
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Глобални раст авио саобраћаја ✓ Сарадња са авиокомпанијама и другим партнерима ✓ Пораст популарности нискотарифних авиокомпанија ✓ Међународне регулативе из области ваздушног саобраћаја – Споразум о јединственом Европском ваздушном простору ✓ Развијена туристичка понуда Златиборског округа - пораст популарности постојеће туристичке понуде и квалитета смештајних капацитета ✓ Пораст производње која зависи од брзине транспорта према крајњим корисницима ✓ ЕУ фондови и стране донације као могући извори финансирања развојних пројеката 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Економска криза – слаба платежна моћ становништва и смањене инвестиције ✓ Јачање конкурентних предузећа/аеродрома ✓ Пораст цена горива ✓ Недовољна развијеност саобраћајне инфраструктуре - лоша друмска повезаност ✓ Некоординисаност активности носитеља привредних активности на локалном нивоу ✓ Негативан утицај државног и међународног законодавног оквира ✓ Строга правила и прописи у области заштите животне средине ✓ Депопулација руралног подручја и немобилност радне снаге – негативан утицај на локално становништво али и на посетиоце

6. PEST АНАЛИЗА

У сврху процене трендова у општем окружењу, као и глобалних трендова, урађена је PEST анализа – политичка, економска, социолошка и технолошка анализа пословног окружења која представља темељ за стратешко планирање. PEST анализа се темељи на анализи околине и указује на спољне факторе који могу утицати на посматрано предузеће. PEST анализа ЈП „Аеродром Поникве“ објашњена је у наставку текста.

Област ваздушног саобраћаја значајно је политички и законодавно регулисана, на државном и међународном нивоу. Политичка околина врши директан утицај на пословање предузећа и индустрије, с обзиром да одређује начин и обухват пословања. Утицај политичке околине се огледа кроз либерализацију ваздушног саобраћаја и његово тржишно отварање. Управо у том сегменту, улагање у инфраструктуру аеродрома у многим државама подстиче локални и регионални развој и конкурентност. На подручју домаће политичке ситуације видљиве су недовољно искоришћене прилике успркос постојећем потенцијалу. Пре свега, то се односи на још увек недовољни подстицај државних институција развоју ваздушног саобраћаја и инфраструктуре. Са политичком ситуацијом уско је повезано и законодавство које својим законским регулативама одређује кретања у ваздушном саобраћају. Важно је напоменути како су тренутно сви важећи прописи и регулативе повољни за развој ваздушног саобраћаја. Јединствени европски ваздушни простор пример је повољне прилике за раст и развој ваздушног саобраћаја и инфраструктуре. Будуће пословање Предузећа надовезује се на европске трендове.

Економска ситуација на регионалном нивоу значајна је, пре свега, због директног утицаја на ниво домаћих и страних инвестиција. Као директни економски утицаји на пословање предузећа могу се навести: инфлација, пословни циклуси, каматне стопе, економски раст, незапосленост, снабдевање енергијом, расположиви доходак и приход. Промене у економском стању директно утичу на понуду и потражњу као и куповну моћ становништва итд. С обзиром да глобализација тржишта врши директан утицај на ваздушни саобраћај на међународном нивоу, оперативност аеродрома зависи искључиво од економског развоја на државном односно локалном нивоу. Као закључак о прибављању средстава за инфраструктурни развој Предузећа, у сврху коришћења постојећег потенцијала и развоја конкурентности, намеће се потреба коришћење државних субвенција, уз субвенције локалних самоуправа.

Социјални фактори су значајни због свог утицаја на атрактивност пословног подухвата али, такође, може представљати одлучујући фактор у смислу изазова са којима се одређено предузеће суочава. Промене у околини у социјалном смислу утичу на расположивост радне снаге, као и на потражњу за одређеним услугама. Као неки од значајнијих социолошких утицаја на ваздушну индустрију могу се навести: демографска структура, степен едукације, мобилност и подложност утицају конзумеризма. Управо наведени фактори утичу на степен конкурентности регионалног аеродрома, обзиром да одређују степен понуде коју би предузеће требало понудити на свеукупно тржиште. С обзиром на растућу туристичку понуду и потражњу на подручју Златиборског округа, али и остале привредне потенцијале, може се закључити како социјални фактори неће негативно утицати на развој делатности Предузећа, већ могу представљати својеврсни генератор пословања.

Технолошка средина врши директан утицај на могућности предузећа да постигне ниво ефикасности који је нужан за позиционирање на тржишту. Утицај технолошке средине конкретно се огледа у способности предузећа да се прилагоди захтевима индустрије, те генерално потражње за услугама. Технолошки фактори који могу утицати на пословање предузећа укључују и фокус владе и индустрије на одређени технолошки напредак, развој технологије, брзину трансфера технологије итд. Управо промене у нивоу развијености технологије одређују позицију и ширење пословања неког предузећа што је посебно изражено у авио-индустрији и саобраћају. Авио-индустрија захтева технолошке промене које представљају изазов за аеродроме. У том случају аеродроми се морају прилагодити по

питању развоја инфраструктуре како би били способни за прихват и отпрему нових модела ваздухоплова или имплементацију другачијих оперативних процедура. Све технолошке промене у авио-индустрији намећу се као значајан фактор утицаја на пословање и конкурентност аеродрома. ЈП „Аеродром Поникве“ у том смислу улаже напоре како би се инфраструктурно одговорило изазовима индустрије и трендовима.

У новије време, еколошки фактори појављују се као значајни фактор утицаја на пословање неке индустрије. Са повећањем авио-саобраћаја и броја авиона, очекује се да ће се у будућности изменити законска регулатива, управо због еколошких фактора. Иако је ваздушни саобраћај релативно најчистији облик саобраћаја по питању загађења околине, као и да ствара мање буке за разлику од осталих облика саобраћаја, значајна је емисија штетних гасова. Управо из тог разлога, неки аеродроми који се налазе у близини густо насељених подручја нису у могућности да прошире своју инфраструктуру и операције. Са еколошког гледишта и важећих прописа у тој области, ЈП „Аеродром Поникве“ је у компаративној предности. Сходно прописима, израђена је Стратешка процена утицаја на животну средину плана генералне регулације „Аеродром Поникве“. Даљи развој делатности Предузећа неће у знатној мери негативно утицати на животну средину, с обзиром на саму локацију аеродрома.

7. ЗАКОНОДАВНИ И СТРАТЕШКИ ОКВИР

7.1. ЗАКОНОДАВНИ И СТРАТЕШКИ ОКВИР НА НАЦИОНАЛНОМ И ЛОКАЛНОМ НИВОУ

7.1.1. Преглед основних прописа од већег утицаја на пословање ЈП „Аеродром Поникве“

ЈП „Аеродром Поникве“ у смислу Закона о буџетском систему није ни директни ни индиректни корисник буџетских средстава, али као корисник јавних средстава потпада под укупну регулативу која проистиче из поменутог системског прописа. Код пројекција пословања за период 2017-2027. год., узета су у обзир ограничења која проистичу из Закона о буџетском систему, а пре свега:

- Умањење висине основних зарада за 10% и забрану повећања основица за обрачун зарада на основу Закона о привременом умањењу основица за обрачун зарада чија примена временски није орочена;
- Забрану запошљавања која је на снази од децембра 2013-те године, а продужена је и на 2017-ту годину;
- Ограничења код новог запошљавања која проистичу из Закона о максималном броју запослених у јавном сектору који важи до краја 2018-те године.

Поред поменутог Закона и законских ограничења, у пословању ЈП „Аеродром Поникве“ примењују се, између осталих, и одредбе следећих закона:

- Закон о јавним предузећима („Сл. гласник РС” бр. 15/16);
- Закон о јавним набавкама („Сл. гласник РС” бр. 124/12, 14/15 и 68/15) и пратећи подзаконски акти;
- Закон о буџетском систему („Сл. гласник РС” бр. 54/09, 73/10, 101/10, 101/11, 93/12, 62/13, 63/13, 108/13, 142/14 и 68/15);
- Закон о начину одређивања максималног броја запослених у јавном сектору („Сл. гласник РС” бр. 68/15 и 81/2016);
- Закон о привредним друштвима („Сл. гласник РС” бр. 36/11, 99/11, 83/14 и 5/15);
- Закон о планирању и изградњи („Сл. гласник РС” бр. 72/09, 81/09, 64/10, 24/11, 121/12, 42/13, 50/13, 98/13, 132/14 и 145/14);

- Закон о привременом уређивању основица за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава („Сл. гласник РС” бр. 116/14);
- Закон о локалној самоуправи („Сл. гласник РС” бр. 129/07 и 83/14);
- Закон о раду („Сл. гласник РС” бр. 24/05, 61/05, 54/09, 32/13 и 75/14);
- Закон о ваздушном саобраћају („Сл. гласник РС” бр. 73/10, 57/11, 93/12, 45/15 и 66/15);
- Закон о заштити животне средине („Сл. гласник РС” бр. 135/04, 36/09, 72/09 и 43/11) и пратећи подзаконски акти;
- Правилник о аеродромима („Сл. гласник РС” бр. 23/12 и 60/12);
- Правилник о ватрогасно-спасилачкој служби и ватрогасно-спасилачком обезбеђењу на аеродромима („Сл. гласник РС” бр. 54/12, 122/14 и 14/2016);
- Правилник о служби хитне помоћи на аеродрому („Службени лист СФРЈ” бр. 57/78 и “Службени лист СРЈ”, бр. 40/95);
- Одлука о усклађивању пословања ЈП „Аеродром Поникве“ са новим Законом о јавним предузећима (I број 023-124/16 од 31.08.2016. год.);
- Правилник о организацији и систематизацији послова и задатака у ЈП „Аеродром Поникве“ (бр. 01-39/4-2016 од 07.03.2016. год.);
- Правилник о раду ЈП „Аеродром Поникве“ (бр. 01-5/8-2015 од 19.01.2015. год.);
- Статут Јавног предузећа „Аеродром Поникве“ Ужице (бр. 01-164/1-2016 од 10.11.2016. год.);
- Одлука о оснивању Јавног предузећа за управљање аеродромом „Поникве” у Ужицу и обављање аеродромских услуга (I бр. 023-10/11 од 02.03.2011. год.).

7.1.2. Националне стратегије у областима деловања ЈП „Аеродром Поникве“

Дугорочна стратегија развоја железничког, друмског, водног, ваздушног и интермодалног транспорта у Републици Србији, а која би допринела изради дугорочног плана предузећа, није донета за период обухвата овог плана (последња стратегија је израђена за период 2008-2015. године).

7.1.3. Стратегија развоја Града Ужица и околних општина

- Град Ужице, Стратегија локалног одрживог развоја 2012-2020. год.;
- Мастер план развоја туризма са пословним планом за планину Тару и њено окружење („Хорват консалтинг Загреб“ д.о.о., 2007. год.);
- Стратегија локалног одрживог развоја Општине Бајина Башта;
- Стратегија локалног одрживог развоја Општине Нова Варош за период 2010-2020. (Општина Нова Варош, 2009. год.);
- Програм развоја туризма Општине Ариље 2011-2016 (Општина Ариље, 2011. год.).

7.1.4. Просторни и урбанистички планови

- Просторни план Републике Србије;
- План генералне регулације (ЈП „Дирекција за изградњу“ Ужице, 2015. год.);
- Катастарско-топографски план комплекса аеродрома Поникве („Геодетски биро Кљајић“, 2013. год.).

7.1.5. Друга релевантна стратешка документа

- Стратешка процена утицаја на животну средину (ECOLOGICA Urbo, 2015. год.);
- Стратегија развоја туризма Републике Србије за период 2016-2025. („Сл. гласник РС“, бр. 96/2016);
- Стратегија заштите од пожара за период 2012-2017. године („Сл. гласник РС“, бр. 21/2012).

7.2. РЕЛЕВАНТНИ МЕЂУНАРОДНИ ПРОПИСИ

- ICAO Annex 14 Aerodromes;
- Споразум о јединственом европском ваздушном простору.

8. ВИЗИЈА И СТРАТЕШКИ ЦИЉЕВИ

ВИЗИЈА

ЈП "Аеродром Поникве" је модерно и стабилно предузеће које је квалитетом својих услуга, професионалним приступом запослених и задовољством корисника аеродрома и пословних партнера позиционирано на карти саобраћајне инфраструктуре Републике Србије, и један је од кључних фактора социо-економског развоја Региона.

СТРАТЕШКИ ЦИЉЕВИ

Као темељни документ значајан за обликовање дугорочне Стратегије развоја ЈП „Аеродром Поникве“ може се издвојити Стратегија локалног одрживог развоја Града Ужица 2012-2020. Стратегија развоја Града Ужица пружа смернице дугорочног развоја Града. Као прворангирани специфични циљ Стратегије, на који се надовезује и Стратегија развоја ЈП “Аеродром Поникве”, у Приоритетној области – Инфраструктура и животна средина, издваја се Специфични циљ 1.1 Развој, унапређење и управљање саобраћајном инфраструктуром.

Стратегијом развоја ЈП “Аеродром Поникве”, као планским документом за развој пословања, одређују се дугорочни стратешки циљеви којима ће се, стварањем услова за јачање конкурентности и реализацију развојних потенцијала, покушати остварити одрживи пословни модел у области авио саобраћаја. Стратешки циљеви базирани су на анализи стања развоја Предузећа и његовог окружења, као и SWOT и PEST анализи. За дугорочне стратешке циљеве издвајају се следећа 2 циља:

Стратешки циљ 1.

Отварање аеродрома за јавни саобраћај - цивилни и карго.

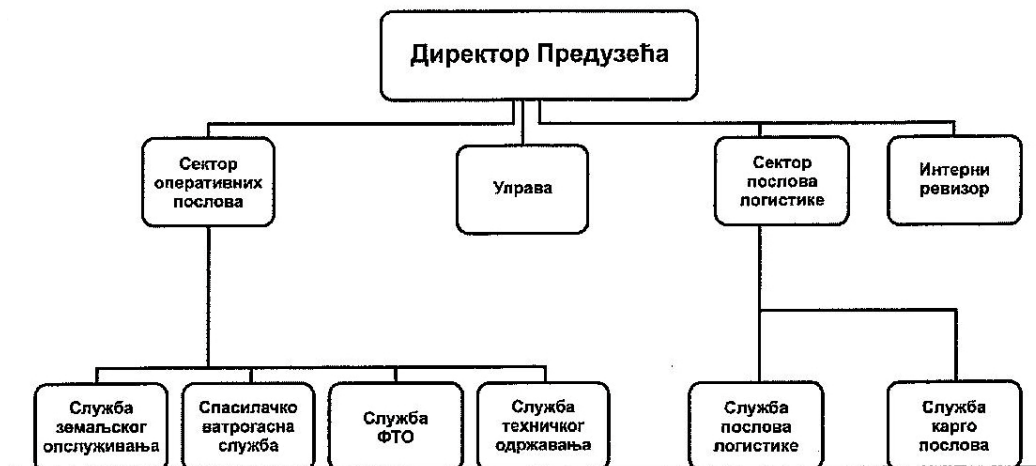
Стратешки циљ 2.

Одрживо управљање аеродромом.

9. КАДРОВСКА ПОЛИТИКА И ПЛАН ЗАПОСЛЕНОСТИ

9.1. ОПТИМАЛНА СТРУКТУРА И БРОЈ РАДНИКА

Слика бр. 5: Планирана организациона структура предузећа (до краја 2027. године)

У складу са планираним развојем аеродрома, планирано је да укупан број запослених до краја 2027. године износи 125 запослених.

9.2. СТРУЧНО ОСПОСОБЉАВАЊЕ КЉУЧНИХ КАДРОВА НА НИВОУ СРЕДЊЕГ МЕНАЏМЕНТА И УСКО СПЕЦИЈАЛИЗОВАНИХ ПРОФИЛА

На основу планираног развоја аеродрома, запослени ће похађати обуке у складу са потребама предузећа.

Обзиром на специфичност послова које се обављају на аеродрому, запослени се могу стручно усавршавати у специјализованим центрима на београдском и нишком аеродрому.

Центар за стручно оспособљавање Аеродрома „Никола Тесла“ Београд пружа услуге оспособљавања запослених за све профиле у раду аеродрома, и он обухвата:

- Центар за обуку особља које обавља послове прихвата и отпреме ваздухоплова, путника и ствари на ваздухопловном пристаништу,
- Центар за обуку особља које обавља послове контроле исправности површина за кретање ваздухоплова, као и објеката и инсталација аеродрома,
- Центар за обуку особља из области опасних материја,
- Центар за обуку спасилачко - ватрогасног особља,
- Центар за обуку особља које обавља послове снабдевања ваздухоплова горивом.

Обука се реализује према специјализованим и ефикасним наставним плановима и програмима, а теоријски и практични део обуке обављају лиценцирани инструктори. Потврде о обучености које издаје Центар за стручно оспособљавање запослених Аеродрома „Никола Тесла“ Београд признате су и на другим аеродромима у земљи и свету.

На Аеродрому „Константин Велики“ у Нишу организује се специјализована обука за профил ватрогасно-спасилачко особље.

Поред тога, у складу са потребама предузећа, предузеће ће конкурисати на позиве за стручно усавршавање запослених у иностранству. На тај начин, у складу са могућностима предузећа, запослени ће моћи стећи додатна знања из области ваздухопловства.

10. ПРИОРИТЕТИ И МЕРЕ ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ ДУГОРОЧНОГ ПЛАНА

Да би се обезбедили услови за обављање јавног ваздушног саобраћаја на аеродрому Поникве, до 2027. године планирана је изградња инфраструктурних објеката неопходних за прихват и отпрему авиона и путника у јавном саобраћају. Такође, предвиђено је прецизно инструментално слетање у курсу 284° и визуелно слетање у курсу 104°, као и сертификација аеродрома у категорију 4Д.

Да би се на аеродрому могао одвијати јавни саобраћај, неопходно је извршити ограђивање аеродрома. Како је након НАТО бомбардовања, само део ПСС саниран, да би аеродром могао прихватити без ограничења веће, комерцијалне авионе, неопходно је санирати и оштећени део ПСС у дужини од 875 м. Да би аеродром могао прихватити авионе и у условима смањене видљивости и ноћу, планирана је уградња система светлосног обележавања.

За период планирања 2017-2027. год., узете су у обзир максималне просторне потребе дугорочног развоја аеродрома. Зона објеката за путнички саобраћај (нова терминална зграда) је, у складу са израђеним Идејним пројектом, планирана на локацији западно од прага 10 полетно-слетне стазе у продужетку постојећег приступног пута.

Приступ зони објеката за путнички саобраћај са ПСС је преко постојеће рулне стазе која се налази поред прага 10. Уз рулну стазу је изграђена платформа димензија 120x80м која се већим делом налази у основној стази и испод прелазне равни за ПСС 10 и одлетне равни за ПСС 28, тако да је, у коначној фази развоја аеродрома, ову површину могуће користити само као стајанку за излазак на ПСС и претицање авиона ("Holding Bay").

На међуосовинском растојању од 208 м планирана је изградња паралелне рулне стазе од постојеће платформе уз праг 10 до нове платформе. Нова платформа за прихват и отпрему путничких авиона, је планирана да буде димензија 157,5x80 м. Поред тога, планирана је и изградња нове приступне јавне саобраћајнице и 44 паркинг места за путничке аутомобиле и паркинга за 2 аутобуса.

До 2027. године планирана је и изградња стабилног система водоснабдевања аеродрома, у складу са (планираном) израђеном пројектном докуменацијом. Поред тога, планирана је и изградња хидрантске мреже, захваљујући којој би се Аеродром Поникве могао користити и за прихват авиона који се користе у гашењу шумских пожара. На тај начин би се допринело бржем дејствовању на угроженим подручјима, и тиме знатно умањиле последице по животну средину.

СТРАТЕШКИ ЦИЉ 1. Отварање Аеродрома за јавни саобраћај – цивилни и карго		
ПРИОРИТЕТИ	МЕРЕ	ОПИС АКТИВНОСТИ
1.1. Развој инфраструктуре аеродрома	1.1.1. Изградња објеката нискоградње и високоградње	<ul style="list-style-type: none"> • Ограђивање аеродрома • Санација полетно-слетне стазе • Уређење основне стазе • Изградња новог терминала, рулне стазе и платформе • Изградња хангара за смештај царинске робе • Изградња трафо станице • Изградња паркинга
	1.1.2. Комунално опремање аеродрома	<ul style="list-style-type: none"> • Изградња прилазних путева до аеродромског комплекса • Изградња стабилног система водоснабдевања аеродрома - изградња водоводне мреже (уз пројектну документацију) • Изградња колектора отпадних вода • Изградња високо напонског електро кабла за главно напајање Аеродрома
1.2. Опремање аеродрома за цивилни и карго саобраћај	1.2.1. Улагање у опрему за прихват и отпрему ваздухоплова	<ul style="list-style-type: none"> • Набавка радио-навигационе опреме за прецизно инструментално летење • Уградња система светлосног обележавања • Набавка опреме за зимско одржавање маневарских површина (раоници, снегобацачи, средства за посипање урее...) • Набавка опреме за одлеђивање ваздухоплова
	1.2.2. Улагање у опрему за прихват и отпрему путника и робе	<ul style="list-style-type: none"> • Набавка опреме за прихват и отпрему путника и робе - елеватори, покретне степенице, вучне приколице, трактори, агрегатори (ГПУ)....
	1.2.3. Набавка ватрогасно-спасилачке опреме	<ul style="list-style-type: none"> • Набавка ватрогасно-спасилачке опреме за 6. ватрогасну категорију
1.3. Стварање услова за прихват авиона за гашење пожара из ваздуха	1.3.1. Изградња хидрантске мреже са резервоарима	<ul style="list-style-type: none"> • Изградња хидрантске мреже за пуњење ваздухоплова водом за гашење пожара (уз пројектну документацију)

СТРАТЕШКИ ЦИЉ 2. Одрживо управљање аеродромом		
ПРИОРИТЕТИ	МЕРЕ	ОПИС АКТИВНОСТИ
2.1. Одржавање високог квалитета услуга кроз јачање кадровских капацитета	2.1.1. Континуирано усавршавање запослених у специјализованим центрима у земљи и иностранству	<ul style="list-style-type: none"> Похађање специјализованих обука за аеродромско особље у складу са потребама аеродрома
2.2. Континуирано унапређење рада аеродрома-увођење нових карго и цивилних линија	2.2.1. Успостављање сарадње са националним и нискотарифним авио-компанијама	<ul style="list-style-type: none"> Посете организованим скуповима из области ваздухопловства у земљи и иностранству
2.3. Јачање сарадње са приватним и јавним сектором	2.3.1. Јачање сарадње са привредним субјектима Региона у циљу повећања броја корисника карго транспорта	<ul style="list-style-type: none"> Унапређење сарадње са пољопривредним произвођачима региона (воће, поврће, месне прерађевине) Успостављање боље сарадње са привредним субјектима Региона (привредне коморе, организације и правна лица)
2.4. Промоција аеродрома у циљу привлачења већег броја инвеститора и корисника аеродрома	2.4.1. Унапређење промоције аеродрома у земљи и иностранству	<ul style="list-style-type: none"> Побољшање промоције аеродрома кроз унапређење веб сајта предузећа и промоцијом путем друштвених мрежа и јавних медија

10.1. СТРУКТУРА ПОТРЕБНИХ КАПИТАЛНИХ УЛАГАЊА

- Ограда - 380.000 ЕУР;
- Систем светлосног обележавања - 860.000 ЕУР;
- Реконструкција ПСС са дренажним системом и одводњавањем - 1.900.000 ЕУР;
- Изградња саобраћајне инфраструктуре (платформа, рулна стаза, приступне саобраћајнице и паркинг) - 2.740.000 ЕУР;
- Путнички терминал – 1.200.000 ЕУР;
- Електро, машинске и водоводне инсталације – 282.300 ЕУР;
- Ватрогасно-спасилачка станица – 220.000 ЕУР;
- Трафо станица – 364.000 ЕУР;
- Санација капонира за објекат зграде за техничко одржавање - 72.000 ЕУР;
- Санација и доградња капонира за објекат ватрогасно-спасилачке станице – 180.000 ЕУР;
- Изградња хангара за смештај царинске робе – 72.000 ЕУР;
- Уређење основне стазе – 6.500.000 ЕУР;
- Реконструкција и санација водоводне мреже и изградња хидрантске мреже – 710.000 ЕУР;
- Реконструкција 4 резервоара (75 м³) – 108.000 ЕУР.

Сва наведена капитална улагања ће углавном бити финансирана из донација (Влада Републике Србије и локалне самоуправе).

10.2. ИНВЕСТИЦИЈЕ У ОПРЕМУ

У периоду 2017-2027. година, планирана је набавка следеће опреме:

- **опрема за прихват и отпрему путника и робе** (елеватори, вучне приколице, покретне степенице, ГПУ, трактори...);
- **опрема за зимско одржавање аеродрома и ваздухоплова** (чишћење маневарских површина од снега, одлеђивање ваздухоплова...);
- **ватрогасна опрема;**

Како је до 2027. године планирано отварање аеродрома за јавни авио-саобраћај и прихват комерцијалних авиона типа BOEING и AIRBUS, у складу са Правилником о ватрогасно-спасилачкој служби и ватрогасно-спасилачком обезбеђењу на аеродромима, планирана је постепена набавка (у складу са развојем аеродрома и прихватом већих авиона) одговарајуће опреме за 6. ватрогасну категорију.

- **опрема за опремање граничног прелаза** (опрема за контрадиверзиону контролу);
- **инструменти за прецизно инструментално летење (VOR/DME).**

Набавком ове опреме, аеродром би био оперативан у свим временским условима и ноћу.

С обзиром да ће се наведена опрема, на Аеродрому Никола Тесла, редовно занављати због стандарда које београдски аеродром мора да испуњава, а да ће та опрема задовољавати потребе Аеродрома Поникве, за очекивати је да се комплетна наведена опрема добије као донација од Аеродрома Никола Тесла.

Набавка инструмената за прецизно инструментално летење је у надлежности Контроле летења Србије и Црне Горе (СМАТСА). Комплетну опрему за прецизно инструментално летење је планирано да набави СМАТСА у складу са развојем и повећањем ваздушног саобраћаја на Аеродрому Поникве.

11. СПРОВОЂЕЊЕ И НАДЗОР

Спровођење и надзор над предметним планом вршиће директор и Надзорни одбор предузећа, као и оснивач – Град Ужице.

ДИРЕКТОР

Саша Савић

Сва наведена капитална улагања ће углавном бити финансирана из донација (Влада Републике Србије и локалне самоуправе).

10.2. ИНВЕСТИЦИЈЕ У ОПРЕМУ

У периоду 2017-2027. година, планирана је набавка следеће опреме:

- **опрема за прихват и отпрему путника и робе** (елеватори, вучне приколице, покретне степенице, ГПУ, трактори...);
- **опрема за зимско одржавање аеродрома и ваздухоплова** (чишћење маневарских површина од снега, одлеђивање ваздухоплова...);
- **ватрогасна опрема;**

Како је до 2027. године планирано отварање аеродрома за јавни авио-саобраћај и прихват комерцијалних авиона типа BOEING и AIRBUS, у складу са Правилником о ватрогасно-спасилачкој служби и ватрогасно-спасилачком обезбеђењу на аеродромима, планирана је постепена набавка (у складу са развојем аеродрома и прихватом већих авиона) одговарајуће опреме за 6. ватрогасну категорију.

- **опрема за опремање граничног прелаза** (опрема за контрадиверзиону контролу);
- **инструменти за прецизно инструментално летење (VOR/DME).**

Набавком ове опреме, аеродром би био оперативан у свим временским условима и ноћу.

С обзиром да ће се наведена опрема, на Аеродрому Никола Тесла, редовно занављати због стандарда које београдски аеродром мора да испуњава, а да ће та опрема задовољавати потребе Аеродрома Поникве, за очекивати је да се комплетна наведена опрема добије као донација од Аеродрома Никола Тесла.

Набавка инструмената за прецизно инструментално летење је у надлежности Контроле летења Србије и Црне Горе (СМАТСА). Комплетну опрему за прецизно инструментално летење је планирано да набави СМАТСА у складу са развојем и повећањем ваздушног саобраћаја на Аеродрому Поникве.

11. СПРОВОЂЕЊЕ И НАДЗОР

Спровођење и надзор над предметним планом вршиће директор и Надзорни одбор предузећа, као и оснивач – Град Ужице.

ДИРЕКТОР

Саша Савић

